

PREVENIREA INFRAȚIUNILOR CU GRAD RIDICAT DE IMPACT EMOȚIONAL ȘI PSIHOLAGIC ASUPRA VÂRSTNICILOR

Vârstnicii reprezintă un grup țintă important în ceea ce privește demersurile preventive derulate de Poliția Română, având în vedere vulnerabilitatea acestora în ceea ce privește victimizarea infracțională.

Această vulnerabilitate a făcut obiectul studiului „Infracționalitatea îndreptată împotriva vârstnicilor – o perspectivă victimologică” realizat în cursul anului 2018 de Institutul de Cercetare și Prevenire a Criminalității.

Conform studiului, particularitățile stării de sănătate și ale stilului de viață: vârsta înaintată, afecțiuni fizice și psihice, locuirea în singurătate sau în izolare socială, cu credințe formate de-a lungul timpului care le guvernează viața – de a ajuta semenii (chiar dacă nu cunosc persoanele respective), de a depozita bunuri (bijuterii și bani) în locuință (considerând că este cel mai sigur loc), naivitatea de a crede că pot obține un lucru valoros cu o plată minimă, se pot transforma în vulnerabilități prin care persoanele vârstnice pot deveni victime ale infracțiunilor.

Referitor la *particularitățile infracțiunilor comise împotriva vârstnicilor*, același studiu arată că acestea:

- se comit cu mai multă ușurință; datorită *capacităților defensive scăzute* ale victimelor, cât și *diminuării vigilenței acestora*. Se profită de faptul că aceste persoane nu pot reacționa imediat în situația comiterii unei infracțiuni și de multe ori apelează la rude și abia ulterior anunță organele de poliție.
- se bazează pe *impactul și reacția emoțională a persoanelor* care cad victimă infracțiunilor, pe faptul că acestea se pierd în fața unui șoc emoțional puternic. De exemplu, infracțiunile de înșelăciune prin metode precum “Accidentul” sau varianta sa mai recentă, respectiv „COVID”, sunt de cele mai multe ori săvârșite în anumite momente ale zilei, când puterea de concentrare a victimelor este diminuată.
- în general, *nu presupun violență, ci se speculează naivitatea și credulitatea persoanei vătămate*. În cazul în care, în comiterea infracțiunii, este folosită totuși violența, aceasta

este ridicată în raport cu capacitatea persoanelor de a se apăra. În comiterea faptelor de tâlhărie sau a altor fapte cu violență, nu se poate vorbi de o violență mai mare ca în alte cazuri, dar efectele și consecințele de regulă sunt mult mai grave în cazul vârstnicilor, datorită vulnerabilităților socio-medicale ale acestora.

- în majoritatea cazurilor în care victimele infracțiunilor au fost persoanele de peste 65 ani, autorii faptelor au fost, de regulă, persoane mai tinere, cu probleme de natură materială, cu un nivel de școlarizare scăzut, care pot avea anumite dependențe (consum de băuturi alcoolice sau substanțe psihoactive) și care au abilitatea de a profita de neatenția/neglijența/neștiința persoanelor de peste 65 de ani.

Dacă în topul principalelor probleme de siguranță cu care se confruntă persoanele vârstnice din mediul urban sunt înșelăciunile și abuzul de încredere, în mediul rural principală problemă o reprezintă furturile din gospodăria/ anexe prin câștigarea încrederii victimelor sau prin efracție.

În ansamblul infracțiunilor contra patrimoniului, *furturile din locuință și tâlhăriile* în acest mediu constituie fapte cu impact emoțional și psihologic sporit asupra victimelor, în general, și în special asupra vârstnicilor. Acest lucru se datorează faptului că, pe lângă paguba materială suferită, victimei îi este afectat și sentimentul de siguranță pe care orice persoană îl are în locuința proprie.

Un rol important în săvârșirea furturilor prin câștigarea încrederii victimei îl are credulitatea vârstnicilor, care primesc în casă sau curte persoane străine (vânzători ambulanți, ghicitoare, preținși cumpărători de produse agricole) sau apelează la ajutorul unor consăteni zilieri pentru diferite munci în gospodărie. Aceștia văd ce bunuri sau sume de bani dețin bătrânii și „vând pontul” sau sunt chiar ei autorii infracțiunilor.

Mai mult, de la un furt se poate ajunge foarte ușor la tâlhărie. Astfel, este suficient ca autorul să fie surprins în timpul săvârșirii furtului și, pentru a păstra bunul sustras sau pentru a se apăra, acesta să devină violent. Iar rănila pe care le provoacă să marcheze victima pentru tot restul vieții.

Un impact deosebit asupra victimei îl pot avea și *înșelăciunile*, îndeosebi cele prin metode precum „Accidentul” ori „COVID” (o adaptare a metodei „Accidentul” la realitățile sociale generate de pandemia cu SARS – CoV-2), al cărui mod de operare implică specularea stării emoționale produse de vestea implicării unei rude apropiate într-un accident sau a îmbolnăvirii grave a unei persoane dragi. În cazul acestui tip de înșelăciuni, șocul resimțit pe moment îi face pe vârstnici să nu mai raționeze și să urmeze întocmai indicațiile infractorilor, trimițând unor necunoscuți diferite sume de bani pentru plata serviciilor medicale de care are nevoie așa-zisa rudă, pentru despăgubirea victimelor accidentului sau chiar pentru a-l scăpa de răspundere pe autorul accidentului. Grijă față de copii, față de persoanele dragi favorizează reacția emoțională în detrimentul celei raționale în fața unei situații prezentate de către infractori ca fiind de risc. Seniorii nu verifică informațiile, se panichează ușor, fiind de asemenea și ușor de impresionat în cazul în care li se relatează anumite drame. Alături de pierderea financiară suferită, șocul

emoțional pe care victimele îl suportă poate provoca, în unele cazuri, efecte negative privind sănătatea fizică și psihică a acestora, efecte care se resimt mult timp după ce înșelăciunea s-a consumat.

DEMERSURI PREVENTIVE

La nivelul Inspectoratului de Poliție Județean Brăila se implementează, pe parcursul anului 2021, Programul județean de prevenire a infracțiunilor contra patrimoniului, cu accent pe prevenirea infracționalității cu grad ridicat de impact emoțional și psihologic în comunitate, acest program reprezentând transpunerea la nivel județean a uneia dintre prioritățile de intervenție preventivă a Poliției Române pentru acest an.

În cadrul demersurilor de prevenire a infracțiunilor contra patrimoniului, derulate atât în mediul urban (în piețe, parcuri, la sediul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor) cât și în mediul rural (în zona instituțiilor publice, sanitare, a farmaciilor și a magazinelor sătești) polițiștii Inspectoratului de Poliție Județean Brăila au avut în vedere în mod deosebit vârstnicii, în scopul creșterii nivelului de informare și conștientizare a acestora privind măsurile pe care trebuie să le adopte pentru prevenirea victimizării prin infracțiuni precum furturile din locuințe/curți ori anexe gospodărești, tâlhăriile ori înșelăciunile.

De la începutul anului 2021, polițiști de prevenire, proximitate și de la posturile de poliție comunale, în colaborare cu reprezentanți ai Inspectoratului de Jandarmi Județean Brăila au derulat peste 60 de activități de informare a cetățenilor pe teme anterior menționate, în cadrul cărora au fost distribuite peste 4000 de tipărituri (afișe, pliante, flyere). Deși beneficiarii direcți ai acestor activități nu au fost exclusiv persoane vârstnice, și adulții tineri au fost sfătuiți să discute permanent cu seniorii din familie și să îi informeze referitor la modurile de operare folosite de infractori în săvârșirea infracțiunilor contra patrimoniului și cum ar trebui să procedeze pentru a nu deveni victime ale acestora.

RECOMANDĂRI PREVENTIVE

Pentru a preveni furturile din locuințe și a tâlhăriilor produse în acest mediu, polițiștii brăileni recomandă:

- țineți ușa sau poarta încuiate, chiar dacă sunteți acasă;
- când lipsiți de acasă, asigurați-vă că toate ușile și ferestrele sunt încuiate;
- dacă lipsiți o perioadă mai lungă de timp, apelați la o persoană de încredere care să vă ridice corespondența sau să aprindă lumina, astfel încât absența dumneavoastră să nu fie remarcată;
- nu lăsați cheile de la locuință în locuri ușor accesibile hoților (sub covorașul de la ușă, în cutia poștală);
- dacă locuiți la parter sau la etajul 1, asigurați-vă ferestrele prin montarea de grilaje; acestea îi descurajează pe hoți;
- nu țineți în casă sume de bani sau bunuri de valoare; dacă, totuși, decideți să faceți asta, asigurați-vă că le țineți într-un loc sigur, la care nu ar putea avea acces ușor oaspeții rău-intenționați;
- evitați depozitarea la vedere, pe balcon, în curte sau în fața ușii de acces, a ambalajelor obiectelor de valoare pe care le-ați achiziționat;
- înlocuiți cât mai repede încuietorile defecte sau ale căror chei le-ați pierdut;
- pentru a vă proteja locuința de priviri indiscrete, montați draperii sau jaluzele la ferestre;
- dacă locuiți la curte, asigurați-vă că gardul împrejmuitor al proprietății este suficient de înalt și greu de escaladat; puneți lacăte și la magazii, cotețe ori șoproane și nu uitați să le încuiati seara sau când plecați de acasă;
- nu aduceți în curte, pentru diferite lucrări, persoane pe care nu le cunoașteți;
- pentru efectuarea menajului ori a unor lucrări de întreținere sau reparații ale locuinței, apelați la firme autorizate;

- nu vă grăbiți să invitați în casă persoane pe care doar ce le-ați cunoscut și care vă spun povești impresionante de viață; odată intrate în casă, aceste persoane își pot schimba total atitudinea și pot chiar folosi violența pentru a vă sustrage diferite bunuri;
- dacă sună la ușă o persoană care susține că este reprezentatul unei autorități sau companii (furnizare gaze, electricitate, apă, telefonie), solicitați-i întotdeauna și verificați cu atenție cartea de identitate sau legitimația de serviciu;
- nu permiteți accesul în casă/curte persoanelor care vor să vă prezinte diferite “promoții” sau susțin că realizează sondaje de opinie ori reprezintă diferite organizații caritabile!

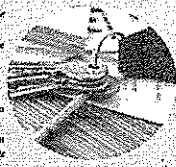
Reguli esențiale pentru a nu cădea în plasa escrocilor:

- nu discutați despre economiile dumneavoastră sau bunurile de valoare pe care le aveți acasă cu persoane necunoscute, care vă abordează aparent întâmplător;
- dacă ați fost informat că o rudă a fost implicată într-un accident rutier sau este internată în spital ca urmare a infectării cu SARS-CoV2 și vi se cer bani pentru a o ajuta în orice mod, păstrați-vă calmul! Încercați să luați legătura cu respectiva rudă, sunând la numărul de telefon pe care comunicați de obicei cu aceasta; dacă nu reușiți, contactați o altă persoană din familie, sunați la poliție sau la spital, pentru a verifica dacă veștile primite sunt adevărate;
- nu pronunțați, pe parcursul convorbirii, numele membrilor de familie; informația ar putea fi folosită de infractori pentru a vă convinge că veștile pe care vi le-au dat sunt adevărate;
- dacă persoana care sună și vă cere ajutorul pretinde că vă e rudă, nu vă lăsați impresionați de „suferința” din vocea acesteia și cereți-i cât mai multe detalii, din care să vă puteți convinge că este cine pretinde;
- nu vă lăsați influențați de urgența pe care o invocă cel care vă solicită banii. Cereți timp pentru a putea face rost de suma solicitată și consultați-vă cu o persoană de încredere sau sunați la poliție;
- cereți persoanelor care pretind că ar avea diferite calități oficiale și în virtutea acestora vă solicită, pentru diferite motive, sume de bani, să vă prezinte documente de identitate și documente care să le ateste calitatea invocată;
- nu acceptați să trimiteți sau să înmânați unor persoane necunoscute, diferite sume de bani, cu titlu de impozit (pe diferite surse de venit, pe așa-zise premii) sau ca avans pentru diferite lucrări;
- pentru orice sumă plătită, solicitați chitanță și verificați dacă aceasta conține date despre instituția în contul căreia faceți plata, dacă are înscris numele încasatorului și poartă semnătura acestuia și ștampila unității.

AI GRĂJIA DE SIGURANȚA GOSPODĂRII TALE!

INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN BRAILA

- Fie posesorul bunurilor, chiar dacă ești girant.
- Pune la dispoziție și la încredințare ori expresie și nu lăsa să fie lăsați să meargă sau să nu plătească de uz.
- Nu aduce în curte, peșteri diferite lucruri, persoane pe care nu le cunoști.
- Nu spune străinilor ce bunuri de valoare ai acasă.
- Nu-ți lăsa curtea liberă în curte.
- Evită un vecin de încredere să-ți surprindă gospodăria când lipsești pentru mai mult timp de acasă.
- Nu posta pe internet fotografiile cu bunurile de valoare din locuință sau faptul că urmează să îți părăsești de acasă mai mult timp.

Atenție la hoții care pot fi de bună credință!

- Spune că:**
- ești reprezentant al unor instituții publice, companii de gaze, electricitate apă sau telefonie etc.
 - vând produse la prețuri deosebit de mici, chiar dacă sunt din partea unor substații sau supermarkete etc.
 - stăgănești pentru a câștiga un interes sau recunoașterea unui partid de opinie etc.
 - dorești un pachet sau ești sau să se spele pe stradă.
 - ești polițist, jandarm și comisar etc.
 - vrei să cumperi haine (salopete, geci, papuci) etc.
 - distribuie distribuitorii sau companiile pe care apar în televiziune etc.

- Nu primiți în casă sau în curte persoane necunoscute, mai ales când simțăm înaintea noastră deosebiri, acele și schimbările fizice care sunt scuză în acel moment.
- Dacă vizitatorul spune că este reprezentant al unei autorități, companii ori firmă, cere-ți identitatea și verifică pe site-ul acesteia de identitate sau legitimarea de serviciu. Asigurați-vă că persoana din fotografie este aceeași cu cea din fața.
- Întruștă și copiii să nu lase persoane străine să intre în curte sau în casă, indiferent de motivul invocat de acestea!

Te trebuie să faci pentru a-ți proteja bunurile

Inspectoratul de Poliție Județean Braila, Str. Mihail Sebastian nr. 10-12, tel. 0239/665450, fax 0239/612222, e-mail cabinet@br.politiaromana.ro

Verifică siguranța locuinței și a curții tale.

- Fie poarta închisă, chiar dacă ești acasă.
- Nu lăsa cheile locuinței la vedere în casă și nici în apropierea geamului, pentru că ar putea fi luate cu ușurință de cineva din afara locuinței.
- Nu ascunde chei de rezervă afară, în garaj sau în magazie (hoții caută întotdeauna acolo).
- Nu lăsa în afara casei obiecte pe care hoții le pot utiliza pentru a pătrunde în locuință.
- Montează-ți draperii sau jaluzele la ferestre, pentru a-ți proteja locuința de priviri curioase.
- Dacă ai posibilitatea, instalează un sistem de supraveghere video a casei și montează pe perniță sau gard o placuță de avertizare a posibilității "vizitatori" nedorii, cu privire la acest aspect.
- Nu-ți lăsa curtea și curtea liberă în curtea.

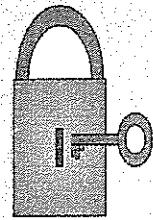
Când părăsești casa, trebuie să ai grijă de siguranța pentru hoții

- Când părăsești casa, trebuie să ai grijă de siguranța pentru hoții.
- Când părăsești casa, trebuie să ai grijă de siguranța pentru hoții.
- Dacă părăsești locuința pe timpul nopții, lasă o lumină aprinsă sau un aparat de radio în funcțiune.
- Nu lăsa cheile de la casă în locuri ușor accesibile: hoșier (sub covorașul de la ușa, în cutia poștali etc.).
- Instalare rapid orice înlocuire de defect sau a cărei cheie ai pierdut-o.
- Nu ține în casă sume mari de bani sau bunuri de valoare, acestea trebuie păstrate la bancă.
- Evită depozitarea la vedere, în curte sau în fața ușii, a ambalajelor obiectelor de valoare pe care le-ai

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE
INSPECTORATUL DE POLIȚIE JUDEȚEAN BRAILA

NU INVITA HOȘII ÎN CASA TA!

Activități de prevenire a furturilor din locuințe, curți și anexe gospodărești
Braila
2021

Împuternicit SEFUL INSPECTORATULUI,
Comisar - șef de poliție
CONDREZ VALENTIN DORIN